

Temat: Każdy ma swój biegun... Cele i motywacje bohaterów literackich, filmowych i postaci rzeczywistych, które postanowiły żyć życiem innym niż większość.

klasa 8c
dwie jednostki lekcyjne

Cel ogólny: Doskonalenie umiejętności twórczego myślenia i działania na podstawie poznanych lektur, tekstów kultury i obserwacji rzeczywistości

Uczeń:

- potrafi wymienić lektury, filmy, sytuacje z życia w których pojawia się motyw zwycięstwa,
- potrafi odnaleźć i zinterpretować motyw zwycięstwa w wybranych utworach literackich, filmowych, w życiu postaci rzeczywistych
- rozwija sprawność umysłową, kreatywność, przełamuje opory przed przedstawieniem własnych pomysłów,
- potrafi wypowiadać się na dany temat,
- potrafi pracować w grupie,
- rozumie znaczenie pojęcia: zwycięstwo, zwycięstwo moralne, zwycięstwo nad samym sobą,
- potrafi wyszukiwać potrzebne informacje, poddawać je selekcji i ocenie,
- potrafi formułować argumenty i ilustrować je przykładami,
- rozwija sprawności redakcyjne – pisze rozprawkę na podany temat.

Metody i formy pracy:

Praca w grupach, dyskusja kierowana, burza mózgów, prezentacja.

Środki dydaktyczne:

laptop, projektor, ekran, telefony komórkowe.

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie

Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem lekcji i uświadamia im cele zajęć. Przypomina ideę akcji „Razem na biegun”, prezentując materiał ze strony <http://kaminski.pl/kim-jestesmy/projekty-fundacji/razem-na-bieguny/>.

Uczniowie metodą słoneczka wypisują luźne skojarzenia do słowa „biegun”, zastanawiają się, czego jest symbolem, jakie jest jego przenośne znaczenie (zwycięstwo, przewyciężanie własnych słabości).

2. Rozwinięcie

Wyjaśnienie terminów zwycięstwo, zwycięstwo moralne, zwycięstwo nad samym sobą <https://sjp.pwn.pl/> , podanie synonimów <https://www.synonimy.pl/>

Uczniowie zastanawiają się jakie można odnieść zwycięstwo, swoje pomysły zapisują w zeszytach, (np. zwycięstwo w bitwie, wojnie, nad samym sobą, nad swoimi słabościami, moralne, zwycięstwo dobra nad złem, jakiś idei, celów dążeń, nad chorobą, nad złem).

Praca metodą burzy mózgów.

Uczniowie wymieniają lektury i bohaterów literackich, którzy z czymś walczyli i odnieśli zwycięstwo, do czegoś dążyli i dzięki walce to osiągnęli, swoje pomysły zapisują na tablicy i w zeszycie w postaci mapy myśli (np. Prometeusz, Alek, Rudy i Zośka „Kamieni na szaniec”, Emilia Plater, Ordon, Jacek Soplica, Santiago...)

Praca w grupach – wyszukiwanie informacji na temat bohaterów literackich wg schematu:

Kto odniósł zwycięstwo?

Z kim lub z czym walczył?

W jaki sposób walczył?

źródła: http://www.edupedia.pl/map/dictionary/id/11_sownik_bohaterow_literackich.ht

<https://www.polskina5.pl/>

<https://klp.pl/>

Wykorzystanie telefonów komórkowych, laptopa i projektora.

Po wykonaniu zadania grupy prezentują swoje wyniki na forum klasy, są one omawiane, i zapisywane w karcie pracy - [załącznik 1](#).

(zwrócenie uwagi na poprawność językową, ortograficzną oraz interpunkcyjną zapisu).

Zakończenie

Uczniowie wypowiadają się na temat: „Czy warto zdobywać bieguny i żyć życiem innym niż większość ?

Ocena aktywności uczniów.

Zadanie domowe:

Człowiek nie jest stworzony do klęski – rozprawka z wykorzystaniem materiałów zgromadzonych w karcie pracy (termin oddania zadania – za tydzień).

Zadanie dla chętnych:

Miniprezentacja multimedialna na temat wybranego bohatera literackiego.

KTO ODNIÓSŁ ZWYCIĘSTWO?	Z KIM LUB Z CZYM WALCZYŁ?	W JAKI SPOSÓB WALCZYŁ?

ANDRZEJ ZYGIER, MARCIN BOROWICZ, ANDRZEJ RADEK		
--	--	--

i.

ii.

iii.

iv. b) Notatki dla nauczyciela

Przykładowe rozwiązanie ćwiczenia

KTO ZWYCIĘSTWO?	ODNIÓSŁ	Z KIM WALCZYŁ?	W JAKI SPOSÓB WALCZYŁ?
--------------------	---------	----------------	------------------------

STANISŁAWA BOZOWSKA	Z własnymi słabościami, nie chciała się poddać biedzie , pragnęła do końca wcielić własne ideały z lat młodości.	Stanisława Bozowska jest pełnym poświęcenia społecznikiem, rzuca wielkie miasto i przyjaciół, wyjeżdża na zapadłą wieś i szerzy oświatę wśród ludu. Uczy dzieci i pisze podręcznik „Fizykę dla ludu”, realizuje program pracy u podstaw i utylitaryzmu. Uważa, że stopień człowieczeństwa określa stopień miłosierdzia i wniesiony wkład pracy w poprawę sytuacji społeczeństwa. Pragnie zlikwidować ciemnotę ludu, aby przygotować go do równoprawnego uczestnictwa w życiu kraju. Pełna energii i wiary w swoje społeczne posłannictwo oraz pozytywistyczne ideały pracy u podstaw, reprezentuje ideę poświęcenia się jednostki dla dobra społecznego. Rezygnuje ze swego szczęścia dla dobra ubogich i biednych. Swoja działalność oświatową traktuje jako obowiązek społeczny i nakaz moralny. Pracuje z najwyższym poświęceniem, otoczona szacunkiem tych, dla których się poświęca.
ALEK, RUDY, ZOŚKA	Z okupantem podczas II wojny światowej.	Walczyli na wszystkie możliwe sposoby: zrywali flagi hitlerowskie z budynków, rysowali kredą znak „Polski walczącej”, gazowali kina, w których wyświetlane były filmy propagandowe, przeprowadzili akcję wyzwolenia Rudego z niewoli gestapowców, wysadzali pociągi niemieckie, aby uwolnić innych więzionych. Dokonywali rzeczy wręcz niemożliwych. Byli działaczami licznych organizacji podziemnych między innymi: Komórki więziennej, Małego sabotażu „Wawer”. Alek, Zośka i Rudy zostali przez Kamińskiego ukazani jako ludzie o wielkich sercach, którzy nade wszystko cenili wolność, honor, przyjaźń... Troska o innych nie pozwalała im ani na trochę spocząć w jednym miejscu.

SANTIAGO	Ze swoimi słabościami, ze starością.	Santiago charakteryzował się tym, że uparcie dążył do obranego wcześniej celu. Wykazał to łowiąc marlina, gdzie również nie była obojętna jego niewiarygodna wytrwałość. „W gruncie rzeczy odpoczywał tylko względnie. Wciąż trzymał na ramionach ciężar ciągnącej ryby...”. Wierzył w siebie, lecz można było zauważyć, iż przez cały czas walczył ze zwątpieniem, które następowało w miarę upływu stanowczo za długich godzin zmagania z marlinem. Powolność, stanowczość i opanowanie doprowadziły go do wygranej, lecz nie tylko. Udowodnił, że sam na ‘środku morza’ potrafi być kimś więcej niż zwykłym rybakim, pokazał iż analizując swoje dotychczasowe życie można sobie pomóc w osiągnięciu celu, w tym przypadku jakże ważnego. Dzięki swojej odwadze oplecionej walecznością i siłą ducha osiągnął nie tylko swój cel, ale również udowodnił, że ludzie w sędziwym wieku potrafią jeszcze bardzo dużo zdziałać.
ANDRZEJ ZYGIER, MARCIN BOROWICZ, ANDRZEJ RADEK	Z rusyfikacją, próbą zrobienia z nich Rosjan.	Najważniejszym w całym dziele jest walka Marcina Borowicza z rusyfikacją. Chłopiec na początku poddaje się okupantom i przyjmuje cechy człowieka, który nie zna ani swojej ojczyzny, ani swego pochodzenia, ani też nie jest patriotą. Ulega rusyfikacji, którą później udaje mu się pokonać, zrozumiał, że okupantom chodzi o zniszczenie młodego umysłu, a Bernard Zygier uświadomił mu, że tak nie powinno być.

v.

vi. c) Zadanie domowe

Jak walczysz w życiu codziennym?

b. 7. Czas trwania lekcji

45 minut

c. 8. Uwagi do scenariusza

brak